

**T.C. MERKEZ BANKASI
BAŞKANLIĞI**

**2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU**

Ağustos 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	3
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	7
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	8
DENETİM GÖRÜŞÜ	8
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	9
EKLER	21

KISALTMALAR

KISALTMALAR

Banka	:	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
Banka Esas Mukavelesi	:	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi Esas Mukavelesi
Banka Kanunu	:	1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu
BSMV	:	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi
EPDK	:	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
Memurlar Yönetmeliği	:	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Memurları Yönetmeliği
SGK	:	T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu
TCMB	:	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TTK	:	Türk Ticaret Kanunu

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Banka, 1211 sayılı Kanun ile Türkiye’de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve anonim şirket olarak kurulmuştur. Aynı Kanun’un 5. maddesine göre TCMB'nin sermayesi 25.000,00 TL olup, 250.000 hisseye ayrılmıştır. Hisse senetleri nama yazılı, itibari değeri 0,10 TL, tamamı ödenmiştir. A, B, C ve D sınıfı olmak üzere 4 ayrı sınıfa ayrılan Banka hisselerinden;

A sınıfı hisse senetlerinin her biri 100 hisseliktir. Bu sınıf hisse senetleri münhasıran Hazineye ait olup, sermayenin yüzde ellibirinden aşağı düşemez.

B sınıfı hisse senetleri Türkiye'de faaliyette bulunan milli bankalara tahsis edilmiştir.

C sınıfı hisse senedi olarak, hisse senetlerinden en çok 15.000 adedi, milli bankalar dışında kalan diğer bankalarla imtiyazlı şirketlere tahsis edilmiştir.

D sınıfı hisse senetleri Türk ticaret müesseselerine ve Türk vatandaşlığını haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

Banka mali tablolarını, bu Kanun, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak düzenlenmektedir. Buna göre Banka; 1211 sayılı Kanun’un 58. maddesi gereğince, her takvim yılı sonu itibariyle bilanço, kar ve zarar hesabı ile yıllık faaliyet raporunu hazırlamak ve Genel Kurul toplanmadan önce Başbakanlığa göndermekle mükelleftir.

Banka, ayrıca bağımsız dış denetimden geçmiş finansal tablolarını iki farklı biçimde yayımlamaktadır. Bunlardan ilki, ulusal mevzuata göre yayımlanan tablolar olup, bilanço, kar ve zarar tablosudur. İkincisi; Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına göre yayımlanan tablolar olup bilanço, gelir tablosu, kapsamlı gelir tablosu, öz sermaye değişim tablosu ve nakit akım tablosundan oluşmaktadır. Banka tarafından ayrıca; Analitik Bilanço ve Aktiviteye Dayalı Maliyet Muhasebesi Raporu üretilmektedir. Denetim görüşümüz Banka'nın temel mali tablolarından olan Bilanço ile Kar/Zarar tablosuna verilecektir.

Bankanın gider bütçesi, bir program doğrultusunda yapılmakta ve cari harcamalar ile yatırım harcamalarını içerecek şekilde 3 yıllık hazırlanmaktadır. Cari harcamalar bütçede

fasıl, madde ve madde adı olarak sınıflandırılmıştır. Yatırım harcamaları bütçede programlar şeklinde düzenlenmektedir. Her bir program alt programlara, alt programlar da projelere ayrılmaktadır.

Bütçe ile ödenek tahsis edilen birimler Bütçe ve Plan Yönetmeliği'nde bütçe merkezi olarak adlandırılmaktadır. Bütçe merkezleri adı geçen yönetmelikte şu şekilde sayılmaktadır: İdare Merkezi Genel Müdürlükleri, Banknot Matbaası Genel Müdürlüğü, Genel Sekreterlik, Kurul Başkanlıkları, Güvenlik ve Savunma Sekreterliği, TCMB Şubeleri, Yurtdışı Temsilcilikler ve Büroları.

Banka Kanunu'nun 1. maddesi gereğince "anonim şirket" olarak kurulan Banka, kurumlar vergisi mükellefidir. Elde ettiği kurum kazancı üzerinden kurumlar vergisi ödemektedir. Ayrıca Banka, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine göre ücretler, serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemeler, mevduat faizleri vs. üzerinden, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesine göre dar mükellefiyete tabi kurumlara yapılan gayrimenkul sermaye iratları, serbest meslek kazançları ve anılan maddede belirtilen diğer kazançlar dolayısıyla yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapmakla sorumludur.

Banka, banka ve sigorta muameleleri vergisi mükellefidir. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmamakla birlikte, sorumlu sıfatıyla mal ve hizmet ithalatı ödemeleri üzerinden tevkifat yapmaktadır. Banka Kanunu'nun 64. maddesinde yer alan muafiyet kapsamı dışındaki işlemlere ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar için damga vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

Muhasebe sistemine bakıldığında hesap dönemi takvim yılıdır. Muhasebe kayıtlarında alış bedeli esas alınmakta ve işlemler valör tarihlerine göre hesaplara yansıtılmaktadır. Menkul kıymetler, altın mevcudu ve yabancı para cinsinden tutulan varlık ve yükümlülükler rayiç değerleri ile gösterilmektedir.

Tüm gelir ve gider kalemleri tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir. Banka Kanunu'nun 61 inci maddesi uyarınca, Türk parası değerinin değişmesi nedeniyle bilançonun aktif ve pasifindeki altın, efektif ve dövizlerin yeniden değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderler, geçici bir hesap olan "Değerleme Hesabı" içerisinde takip edilmektedir. Gerçekleşen kur farkları ise, oluştuğu tarih itibarıyla gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler sayılmıştır. Buna göre şirket statüsünde belge gönderecek kurum olan Bankanın tarafımıza tevdi etmiş olduğu belgeler:

- Muhasebe birimi bilgi formu
- Banka hesapları bilgi formu
- Yevmiye defteri
- Envanter defteri
- Kesin mizan
- Gelir Tablosu
- Bilanço
- Gider bütçesinden oluşmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar ile Sayıştay’a gönderilmesi öngörülen gelir bütçesi ise Kurum tarafından üretilmemektedir. Bankanın 2013 yılı mali denetimi söz konusu belgeler esas alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Mali Tablolar

31.12.2013 TARİHLİ BİLANÇO			
AKTİF	Türk Lirası	Yabancı Para	Toplam
1. Altın	-	42.850.276.179	42.850.276.179
2. Yabancı Para Banknotlar	-	3.754.572.450	3.754.572.450
3. Yurt Dışı Bankalar	-	232.627.024.034	232.627.024.034
4. Rezerv Dilimi Pozisyonu	-	370.973.363	370.973.363
5. Menkul Kıymetler	8.931.100.770	-	8.931.100.770
6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	39.081.965.985	-	39.081.965.985
7. Yurt İçi Bankalar	-	-	-

8. Krediler	-	13.329.215.092	13.329.215.092
9. İştirakler	-	587.726.743	587.726.743
10. SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü	-	3.524.139.144	3.524.139.144
11. Duran Varlıklar (Net)	641.032.223	-	641.032.223
12. Takipteki Alacaklar (Net)	-3.262.625.715	3.262.625.715	-
13. Ertelemiş Vergi Varlığı	7.523.890	-	7.523.890
14. Değerleme Hesabı	-		-
15. Diğer Aktifler	1.089.829.912	3.912.170	1.093.742.082
TOPLAM	46.488.827.065	300.310.464.890	346.799.291.955
PASİF			
	Türk Lirası	Yabancı Para	Toplam
1. Tedavüldeki Banknotlar	74.814.589.728	-	74.814.589.728
2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	208.520.271	-	208.520.271
3. Mevduat	30.156.379.960	198.169.099.081	228.325.479.041
4. Yurt Dışı Bankalar	-	798.556	798.556
5. Rezerv Dilimi İmkânı	-	370.973.363	370.973.363
6. SDR Tahsisatı	-	3.524.139.144	3.524.139.144
7. Vergi Yükümlülüğü	938.151.930	-	938.151.930
8. Karşılıklar	371.225.865	-	371.225.865
9. Sermaye ve İhtiyat Akçesi	9.291.338.931	-	9.291.338.931
10. Değerleme Hesabı	22.164.507.125	-	22.164.507.125
11. Dönem Kârı	5.030.258.476	-	5.030.258.476
12. Diğer Pasifler	536.474.357	1.222.835.169	1.759.309.526
TOPLAM	143.511.446.643	203.287.845.312	346.799.291.955
NAZIM HESAPLAR			841.907.412.091

31.12.2013 TARİHLİ KÂR/ZARAR TABLOSU	
NET FAİZ GELİRİ / GİDERİ	3.802.208.970
Faiz Geliri	4.389.412.092

Faiz Gideri	-587.203.122
NET KOMİSYON VE HİZMET GELİRİ / GİDERİ	337.170.813
Komisyon ve Hizmet Geliri	353.397.586
Komisyon ve Hizmet Gideri	-16.226.772
NET FAİZ DIŞI GELİR / GİDER	1.779.226.590
Faiz Dışı Gelir	5.520.358.878
Faiz Dışı Gider	-3.741.132.288
NET KÂR - ZARAR	5.918.606.373

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Ancak denetimimiz 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Çeşitli Hükümler" başlıklı 81 inci maddesi uyarınca; 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinde sayılan temel görev ve yetkileri dışında kalan faaliyetlerle ilgili hesap ve işlemlerle sınırlı olarak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilerek gerçekleştirilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Tedavi Giderlerinin Kurum Bütçesinden Ödenmesi

Banka personelinin ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin SGK tarafından karşılanması gereken tedavi ve ilaç giderleri için Banka gider bütçesinden özel sağlık kuruluşlarına toplam 23.470.077,64-TL tutarında ödeme gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

1211 sayılı Kanunu'nun 03.04.2013 tarih, 6456 sayılı Kanun ile değişik 34 üncü maddesinde; *“Banka mensupları ile Banka Meclisi üyeleri hakkında, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerinin uygulanacağı”* hüküm altına alınmıştır. Adı geçen maddenin değişmeden önceki halinde ise; *“Banka mensupları ile emekliliğe tabi görevlerden Banka Meclisine seçilenler hakkında, Banknot Matbaası işçileri hariç olmak üzere, 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.”* hükmü mevcuttur.

Yukarıdaki hükümlerden anlaşıldığı üzere; Banka mensupları hakkında 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce 5434 sayılı Kanun; 01.10.2008 tarihinden itibaren ise 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi gereğince, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre kesenek ve karşılık ödenmesi gerekenler ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumunca devralınarak 5510 sayılı Kanunun genel sağlık sigortasına ilişkin hükümlerinden yararlandırılacaklardır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, sağlık hizmetlerine ilişkin kayıt ve işlemlerin 15.01.2010 tarihinden itibaren kurumlardan devralınacağı kararını almış ve bu konuda “Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ”i 18/12/2009 tarihli ve 27436 sayılı Resmî Gazete’de yayınlamıştır. Bu tebliğin 3 üncü maddesinde sağlık hizmeti devralınacak kurum ve kuruluşlar sayılmıştır. Buna göre; *“özelleştirme programına alınmış olanlar dahil, sermayesinin en az % 50’si kamuya ait olan kurum, kuruluş, ortaklık veya şirketlerde”* 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre kesenek ve karşılık ödenmesi gerekenler ile bunların bakmakla yükümlü

olduğu kişilerin sağlık hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumunca devralınarak 5510 sayılı Kanunun genel sağlık sigortasına ilişkin hükümlerinden yararlandırılacaklardır.

1211 sayılı Kanun'un 34 üncü maddesine göre; TCMB bünyesinde istihdam edilen Banka personelinin 5510 sayılı Kanun kapsamında olduğu açıktır. 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce Banka personeli hakkında 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre kesenek ve karşılık ödemesi yapılmaktaydı. 5510 sayılı Kanun'un geçici 4 üncü maddesine göre; 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre kesenek ve karşılık ödenmesi gerekenler ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetleri SGK tarafından devralınması gerekmektedir. Ayrıca; 27436 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve yukarıda adı geçen tebliğe göre; *sermayesinin en az % 50'si kamuya ait olan kurum, kuruluş, ortaklık veya şirketlerde çalışanların sağlık hizmetleri SGK tarafından devralınmalıdır.* TCMB sermayesinin % 55,12'si Hazineye aittir ve Hazine Müsteşarlığı genel bütçeli bir kamu idaresidir. Tüm bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde Banka personelinin sağlık hizmetleri SGK tarafından devralınmalıdır.

Yapılan incelemelerde; Banka Meclisi tarafından çıkarılan "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Aile ve Sağlık Yardımları Yönetmeliği"ne göre çalışanlar ve bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerine sağlık yardımı kapsamında tedavi giderlerinin TCMB bütçesinden ödendiği görülmüştür. Sağlık yardımı kapsamında özel sağlık kurum ve kuruluşları ile özel hekimler tarafından ayakta yapılan muayene ve tedavi ücretlerinin Türk Tabipleri Birliği Asgari Ücret Tarifesi esasları veya Bankaca yapılan anlaşmalar çerçevesinde %90'ı, dış muayene ve tedavi ücretlerinin Türk Dış Hekimleri Birliği Asgari Ücret Tarifesi esasları veya Bankaca yapılan anlaşmalar çerçevesinde % 80'i, uzun süreli ve güç çareli hastalıkların ayakta tedavisi ile yatarak tedavi giderlerinin ise tamamı TCMB bütçesinden ödenmektedir. Bu kapsamda 2013 yılında yürürlükte olan toplam 54 adet özel hastane anlaşması mevcuttur. Anlaşması olan bu hastanelere yapılan ödemeler, yürürlükteki anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Ayakta tedavide kullanılan ilaç bedellerinin yüzde 80'i, uzun süreli ve güç çareli hastalıklar ile yatarak tedavide kullanılan ilaç bedellerinin ise tamamı yine Banka bütçesinden ödenmektedir.

5510 sayılı Kanun ile birlikte tüm çalışanlar SGK çatısı altında birleştirilmiş, Kanun kapsamındaki idarelerin bütçelerinden tedavi ile ilaç ödemesi uygulamasına son verilmiştir. Kanun kapsamındaki idarelerde hizmet akdi ile çalıştırılanlar (5510/4-a) ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler 01.10.2008 tarihi itibarıyla, kamu personeli olarak istihdam

edilenler (5510/4-c) ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin 15.01.2010 itibariyle kişilerin sağlık hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumunca devralınarak 5510 sayılı Kanunun genel sağlık sigortasına ilişkin hükümlerinden yararlandırılacakları hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açık hüküm karşısında, Banka Meclisi ve Genel Müdürlükler tarafından Kanuna aykırı bir takım düzenleyici işlemlerin (yönetmelik, uygulama talimatı gibi) yürürlüğe konulması hukuken mümkün bulunmamaktadır. TCMB sermayesinin %55,12'si Hazine'ye aittir ve bu kapsamda çalışanları ve bakmakla yükümlü olduklarının tedavi ve ilaç giderleri SGK tarafından karşılanmalıdır. Bu uygulama ile çalışanlar için bir yandan SGK'ya prim ödenirken, diğer yandan da özel hastanelere bu yolla kaynak aktarılmaktadır.

Bu itibarla, SGK tarafından karşılanması gereken tedavi ve ilaç giderleri için kurum gider bütçesinden sadece 2013 yılında tedavi giderleri için 21.660.768,47-TL ve ilaç giderleri için 1.809.309,17-TL olmak üzere toplam 23.470.077,64-TL tutarında ödeme gerçekleştirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: Özetle; Banka'nın bağımsız ve kendine özgü bir hukuki statüye sahip olduğu, personelin hak, yükümlülük ve sorumluluklarını düzenleme yetkisinin Banka'ya ait olduğu, 5510 sayılı Kanun hükümlerinin bu yetkiyi hükümsüz kılmasının mümkün olmadığı, Banka'nın bütçesinin mali bağımsızlık gereği kendisi tarafından hazırlandığı, Hazine'nin sahip olduğu % 50'lik sermaye payının kendi ifadeleri ile "sembolik" olduğu, bu durumun Hazine'ye aidiyet yaratmayacağı, tüm bunlar sonucunda Banka'nın kamu mevzuatının dışında bütçe yapabileceği ifade edilmiştir.

Ayrıca, sağlık hizmetleri ile ilgili olarak, SGK tarafından karşılanmayan tutarın Banka bütçesinden ödendiği, Banka mensuplarının sağlık hizmetlerinin 15 Ocak 2010 tarihinden itibaren SGK'ca devralındığı, ancak alınan Banka Meclisi Kararı gereği sağlık giderlerinin Banka bütçesinden ödenmeye devam edildiği, yapılan ödemelerin SGK tarafından karşılanmayan giderlere ilişkin olması nedeniyle uygulamanın yürürlükteki diğer kanun ve alt düzenlemelere aykırı bulunmadığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak: İdare her ne kadar, kendisine has bağımsız statüye sahip olduğunu, personelin hak, yükümlülük ve sorumluluklarını düzenleme yetkisinin Banka'ya ait olduğunu, 5510 sayılı Kanun hükümlerinin bu yetkiyi hükümsüz kılmasının mümkün olmadığını, bu kapsamda mensuplarının sağlık hizmetlerine ilişkin haklarını kendi içerisinde

düzenleyebileceğini ifade etse de; Banka mensupları 1211 sayılı Banka Kanunu'nun 34 üncü maddesi gereği 5510 sayılı Kanun'a tabidir. Başka bir ifadeyle, 5510 sayılı Kanun'a tabiiyet kendiliğinden değil, Banka'nın kuruluş Kanunu ile mümkün olmaktadır.

Ayrıca; 5510 sayılı Kanun'un geçici 4 üncü maddesi hükmü gereği; 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre kesenek ve karşılık ödenmesi gerekenler ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumunca devralınmaktadır. Dolayısıyla; Banka mensuplarının sağlık hizmetinin SGK tarafından devralınmasının nedeninin; mensuplarının keseneklerinin 5510 sayılı Kanun'dan önce yine kendi kuruluş kanunu gereği 5434 sayılı Kanun'a göre kesilmesi olduğu açıktır.

Savunmada belirtilen Hazine'nin sahip olduğu sermaye payının Hazine'ye aidiyet yaratmayacağı, bu payın sembolik olduğu, dolayısıyla bütçenin bağımsız biçimde hazırlanacağı hususu, Kanun ile SGK tarafından yapılması hükmedilen sağlık harcamalarının Banka tarafından yapılmasına cevaz vermemektedir. Nitekim; SGK tarafından sağlık hizmetleri devralınacak kurum ve kuruluşlar, 5510 sayılı Kanun'un geçici 4 üncü maddesinin verdiği yetki ile hazırlanan "Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ" in 3 üncü maddesinde açıkça; "*özelleştirme programına alınmış olanlar dahil, sermayesinin en az % 50'si kamuya ait olan kurum, kuruluş, ortaklık veya şirketler*" olarak sayılmıştır. Dolayısıyla Hazine'ye ait % 55,12'lik payın sembolik olduğu savunması hukuki ilkelere uygun düşmemektedir.

SGK tarafından karşılanmayan tutarın Banka bütçesinden ödenmesi ve bu ödeme kararının Banka'nın kendi organı tarafından alınması 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasının önünde engel teşkil etmemektedir. Bir diğer ifadeyle Banka mensuplarının sağlık hizmetleri kısmen değil tamamen SGK'ya devredilmelidir. Bir kısım sağlık giderlerinin SGK tarafından karşılanıp karşılanmayan kısmın Banka bütçesinden ödenmesi, idarenin çalışanları için yaptığı prim ödemeleri ve çalışanların genel sağlık sigortası prim ödemeleri karşılığının üstünde tutarların özel hastanelere aktarılması anlamına gelmektedir.

BULGU 2:

Yönetmelikte Dayanağı Bulunmadığı Halde Tazminat Ödenmesi

Banka personeline ödenecek aylık, ödenek, tazminat ve sosyal yardımların 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ve Banka Esas Mukavelesinin 33 üncü maddesine göre yönetmelikle belirlenmesi gerekmektedir. 2013 yılında personele, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Memurları Yönetmeliği'nde yer almadığı halde Banka Meclisi'nin idari kararı ile toplam tutarı 9.663.749,82 TL olan denge tazminatı ödemesi yapıldığı görülmüştür.

1211 sayılı Kanun'un 32 inci maddesine göre; Banka personeli, Bankanın memurları ile Banknot Matbaası işçilerinden oluşmaktadır. Banka memuru deyimi, Banka hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde, devamlı vazife görmek üzere atanan kişileri ifade eder. Aynı Kanun'un 33 üncü maddesi uyarınca; memurların aylıkları, kendilerini atamaya yetkili Banka Meclisi ve Merkez Yönetim Komitesince belirlenmektedir. Banka Esas Mukavelesinin 33 üncü maddesi gereği; Banka memurlarının aylıklarının tespitinde nazara alınacak esaslar, özlük hakları, sosyal yardımlar, ikramiye ve diğer ödemeler ile görev seyahat yollukları ve sair bütün hususlar Banka Meclisi tarafından düzenlenecek yönetmelikle tespit olunur.

Banka Meclisi, banka memurlarının mali haklar da dahil olmak üzere hak ve yükümlülüklerini "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Memurları Yönetmeliği" ile düzenlemiştir. Bu Yönetmeliğin "Ücret ve Sosyal Yardımlar" başlıklı dördüncü bölümünde, memurlara ödenecek ücret, aylık, ödenek ve tazminatlar belirlenmiştir. Adı geçen Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde; "*memurların ücretleri, aylık ile ödenek ve tazminatlardan oluşur. Ödenek ve tazminatlar, memurlar için kazanılmış hak sayılmaz.*" denmektedir. Bu hükme göre memurların ücreti; aylık, ödenek ve tazminat olmak üzere üç kalemden oluşmaktadır.

Bu kalemlerden biri olan tazminat Memurlar Yönetmeliğinin 17 inci maddesinde; "*Memurlara; Banka Meclisince kadrolarına göre belirlenecek tutarlarda her ay tazminat ödenir.*" denilmek suretiyle belirlenmiştir. Bu tazminat her yıl, ödenek derecesine göre belirlenmekte ve bütçeye tablo olarak eklenmektedir. Bu tazminatın dışında memurlara ayrıca; memurlar yönetmeliğinin 16 ncı maddesine göre yabancı dil tazminatı, 17 nci maddesine göre ek tazminat, 18 inci maddesine göre konut tazminatı ödenmektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuata göre, memurların mali hakları Banka Meclisi tarafından çıkarılan Memurları Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Bu haklar arasında yer alan tazminat, Yönetmeliğin 16, 17 ve 18 inci maddelerinde sayılmıştır. Sayılan bu tazminatlar arasında “denge tazminatı” adıyla herhangi bir tazminat bulunmamaktadır. Buna rağmen Banka Meclisi, 9738/19337 sayılı kararı ile memurlara her ay denge tazminatı adı altında ek ödeme yapmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 1211 sayılı Kanun ve Banka Esas Mukavelesinin 33 üncü maddesine göre banka memurlarının aylıklarının tespitinde nazara alınacak esaslar, sosyal yardımlar, ikramiye ve diğer ödemeler ile sair tüm hususlar yönetmelikle düzenlenmelidir. Bu bağlamda, memurlar yönetmeliğinde yer almadığı halde bazı personele Banka Meclisi tarafından alınan idari karar ile her ay denge tazminatı adı altında yıllık toplam 9.663.749,82 TL’lik ek ödeme gerçekleştirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: özetle; 1211 sayılı Banka Kanunu'nun 17 inci maddesi hükmü gereği çalışanların tazminatlarına ilave yapılabileceği, denge tazminatının geçici bir uygulama olduğu ve tüm personele ödenmediği, maaş sisteminde yapılan sadeleştirme sonucu personelin maaşlarında oluşan farklardan kaynakladığı, ancak yine de yönetmelik değişiklik çalışmalarına başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak: İdarenin savunmasında belirtilen Memurlar Yönetmeliği'nin 17 inci madde hükmü, yönetmelikle ödenmesine hükmedilen tazminatlara yapılan ilavelere ilişkindir. Nitekim 2013 yılı bütçesinin "Ek Liste 1- Tazminat Ek Tablosu" ile söz konusu ilaveler yapılmıştır. Denge tazminatı ise Memurlar Yönetmeliği'nde hiç yer almayan bir kalemdir.

Uygulamanın geçici olması ve herkese ödenmemesi ise; ilgili mevzuatında yer alması gereken bir maaş kaleminin idari bir kararla ödenebilmesi için geçerli bir neden değildir.

Denge tazminatının nedeninin maaş sisteminde yapılan sadeleştirme olması, tazminatın kimlere ve ne şekilde ödeneceğinin, başka bir ifadeyle ödeme kriterlerinin objektif ve açık bir biçimde belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Ödemenin idari kararlarla yapılması, Banka Esas Mukavelesinin 33 üncü maddesine uygun düşmemektedir.

BULGU 3:

Personele İlişkin Yönetmeliklerin Resmi Gazete'de Yayımlanmaması

TCMB personeline ilişkin yönetmeliklerin mevzuata aykırı olarak Resmi Gazete’de yayımlanmadığı tespit edilmiştir.

3011 sayılı “Resmi Gazete’de Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun”un 1 inci maddesinde; "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, a) İşbirliğine, yetki ve görev alanlarına ait hükümleri düzenleyen, b) kamu personeline ait genel hükümleri kapsayan..." yönetmeliklerin Resmi Gazete’de yayımlanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre Başbakanlık, bakanlıklar ile kamu tüzel kişilerinin kamu personeline ait genel hükümleri kapsayan yönetmelikleri Resmi Gazete’de yayımlanmalıdır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye’de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip olmak üzere Kanunla kurulmuştur ve görev ve yetkileri kuruluş yasası olan 1211 sayılı Kanun ile belirlenmiştir. Banka’nın sermayesinin fiilen % 55,12’si Hazine’ye aittir ve bu oranın % 51’in altına düşmeyeceği 1211 sayılı Kanun’un 8 inci maddesi ile güvence altına alınmıştır. Kanun ile kurulan ve görev ve yetkileri kanun ile belirlenen Bankanın Başkanı, 1211 sayılı Kanun’un 25 inci maddesine göre Bakanlar Kurulu Kararı ile; Başkan Yardımcıları ise 29 uncu maddesi hükmü gereği müşterek karar ile atanmaktadır. Kanun’un 33 üncü maddesine göre, Banka Başkan ve Başkan Yardımcılarının aylık ücretleriyle temsil ödenekleri, Bakanlar Kurulunca tespit olunmaktadır.

Aynı Kanun’un 42 inci maddesi, Başbakan’a, Bankanın işlem ve hesaplarını denetleme ve bu hususta her türlü bilgiyi Bankadan isteme yetkisi vermektedir. 42 inci maddenin devamında; “Başkan (Guvernör) tarafından, Banka faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para politikası hakkında her yıl nisan ve ekim aylarında Bakanlar Kuruluna rapor sunulur ve Banka faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir” hükmü mevcuttur. Yine 1211 sayılı Kanununun 4. Maddesine göre; Bankanın Hükümetle ilişkisi, Başbakan aracılığı ile sağlanmaktadır.

Belirtilen mevzuatın incelenmesinden anlaşılacağı üzere; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahiptir ve idari giderlerini ihraç edilen bu

banknottan finanse etmektedir. Bir diğer ifadeyle Banka, idari giderleri için kamu kaynağı kullanmaktadır. Banka'nın hisselerinin çoğunluğu Hazineye aittir ve Hazinesin payının azınlığa düşmeyeceği Kanun ile güvence altına alınmıştır. Ayrıca; Banka'nın Başkanı Bakanlar Kurulu Kararı ile atanmakta; Başkan ve Başkan yardımcısının mali hakları da Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmektedir. Banka'nın hükümetle ilişkisi Başbakan aracılığı ile sağlanmakta ve Başbakan'ın Bankanın işlem ve hesaplarını denetleme ve bu hususta her türlü bilgiyi Bankadan isteme yetkisi bulunmaktadır. Tüm bu hükümler; Bankanın bir kamu kurumu olduğunu göstermektedir. Nitekim; Danıştay Beşinci Dairesinin 24.11.2004 günlü, E:2003/570, K:2004/4653 sayılı kararı ile Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun E. 2005/1846 K. 2006/746 sayılı kararı da Banka'nın Başbakanlık ile "ilişkili" bir kamu kurumu olduğunu teyit etmektedir. E.1992/15, K. 1992/18 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi kararında ise; görülen dava konusunda "görevli yargı yerinin tayin edilebilmesi için öncelikle TC. Merkez Bankasının ve memurlarının kamu kuruluşları arasındaki yerinin ve statüsünün belirlenmesi gerektiği" ifade edilmiş ve bu kararda Banka, "kendine özgü bir kamu tüzel kişisi" olarak nitelendirilmiştir.

Burada ifade edilmesi gereken bir diğer husus, personelin Banka'ya karşı açtığı davalarda görevli mahkemelerin idari yargı düzeni içerisinde yer aldığı gerçeğidir. Bilindiği üzere idari yargı mercilerinde görülen davalar, 2577 sayılı "İdari Yargılama Usulü Kanunu"nun 2 inci maddesi gereği, idarenin işlem, eylem ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklarının görüldüğü davalardır. Bankanın personeli ile ilgili gerçekleştirdiği eylem ve işlemleri ile ilgili uyuşmazlıklarının çözümünün idari yargıda yapılıyor oluşu, Banka'nın kamu idaresi, personelinin de kamu personeli oluşundan kaynaklanmaktadır.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde Banka'nın tüzelkişiliğinin kamusal olduğu sonucuna varılmaktadır.

Banka personelinin statüsü konusu ise 1211 sayılı Kanununun 32. Maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre; Banka personeli, Banka memurları ile Banknot Matbaası işçilerinden oluşmakta; Banka memuru deyimi, Banka hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde, devamlı vazife görmek üzere atanan kişileri ifade etmektedir. Aynı maddede, Banka personelinin, bu Kanun ile Banka Meclisince düzenlenecek statü hükümlerine tabi olduğu, Banka memurlarının kurduğu ve kuracağı sendikalar hakkında 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. 1211 sayılı Yasanın 34. maddesinde; işçiler hariç olmak üzere Banka personeli hakkında, 5510

sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. (5510 sayılı yasa yürürlüğe girmeden önce, 5434 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmekteydi.)

Bilindiği üzere mülga 5434 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4-1-c maddesi kamu personelinin sosyal güvenlik haklarını düzenlemektedir. Bankanın kamu tüzelkişisi olduğu ve bünyesinde istihdam edilen memurların kamu personelinin haklarına haiz olduğu dikkate alındığında, Banka memurlarının kamu personeli olduğu açıkça görülmektedir. Yukarıda tarih ve esas numarası verilen Danıştay 5 inci Dairesi ve Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu kararları da Banka memurlarının kamu personeli olduğunu ifade etmektedir. Bahsi geçen bu kararlar da dahil olmak üzere pek çok idari dava sonucunda, personel ile ilgili yönetmeliklerin Resmi Gazete’de yayımlanmaması şekil yönünden hukuka aykırı bulunmakta ve bu yönetmelikler ya şekil yönünden iptal edilmekte ya da personele uygulanan hükümlerinin sonuçları iptal yoluyla ortadan kaldırılmaktadır.

Banka’da personele ilişkin çıkarılan yönetmeliklerin, işe alım, atama ve sınav gibi konuları da düzenlemekte olduğunu ve bu yönüyle sadece Banka mensuplarını değil Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup, Banka’da çalışma şartlarına haiz tüm gerçek kişileri ilgilendirdiğini belirtmekte fayda vardır. Bu yönüyle her vatandaşın bir kamu kurumuna işe alım ve Banka’da çalışma ile ilgili şartları bilme (kadrolar, kadrolara ilişkin unvanlar, haklar, sınavlar/yeterlik şartları, atama usulleri gibi) ve çalışma koşullarını düzenleyen mevzuattan haberdar olma hakkının korunması gerekmektedir. Nitekim, kamu kuruluşlarının yönetmeliklerinin Resmi Gazete’de yayımlanması bu hakkı koruyan bir uygulamadır.

Yukarıda belirtilen mevzuata göre Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, kamu kaynağı kullanan, kamusal yetkilerle donanan, üst yönetimi Bakanlar Kurulu kararı ve müşterek kararlar oluşturulan, Başbakan tarafından denetlenebilen ve Başbakanlığa, Bakanlar Kurulu’na, TBMM’ye bilgi vermekle yükümlü kılınan, mensupları hakkında kamu personelinin haiz olduğu sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri uygulanan, işlem ve eylemleri ile ilgili uyuşmazlıkları idari yargıda görülen, sermayesinin % 50’den fazlası Hazine’ye ait olan bir kamu tüzelkişisidir. Banka memurları da kamu personelidir. Bu nedenlerle personeli ile ilgili yönetmeliklerin 3011 sayılı Kanun gereği Resmi Gazete’de yayımlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: özetle; Banka'nın kuruluş kanununda bulunmayan hallerde özel hukuka tabi anonim şirket olduğu, personelinin 657 sayılı Kanun'a değil, kendi özel statü hükümlerine tabi olduğu, Banka'nın hangi düzenlemelerinin Resmi Gazete'de yayınlanacağına ilişkin 1211 sayılı Kanun'un 39 uncu maddesinde sayıldığı, Banka düzenlemelerinin 3011 sayılı Kanun'a tabi olmadığı, bu konuda bir dava kararının bulunduğu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Memurları Yönetmeliğinin tüm kamu personelini kapsayan bir yönetmelik olmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak: İdare her ne kadar, Banka'nın kuruluş kanununda bulunmayan hallerde özel hukuka tabi anonim şirket olduğunu, personelinin 657 sayılı Kanun'a değil, kendi özel statü hükümlerine tabi olduğunu ifade etse de; kamu hukuku düzeni içerisinde yer alması, davalarının İYUK gereği idari yargıda görülmesi ve bu hususla ilgili olarak kuruluş kanunun bulgumuzda da ayrıntılı olarak yer verdiğimiz pek çok hüküm içermesi nedeniyle özel hukuk tüzel kişisi sayılması mümkün değildir.

Banka'nın hangi düzenlemelerinin Resmi Gazete'de yayınlanacağına ilişkin 1211 sayılı Kanun'un 39 uncu maddesinde sayıldığı ifade edilmekteyse de adı geçen madde, Kısım IV- "Bölüm II-Türk Parasının İstikrarını Korumaya İlişkin Görev ve Yetkiler" bölümünün hemen altında "İlan edilecek hususlar" başlığı altında düzenlenmektedir. Bu maddenin içeriği ve mevcut uygulamalar birlikte değerlendirildiğinde adı geçen maddenin, Bankacılık alanı ile ilgili yapılan ve üçüncü tarafları ilgilendiren düzenlemelerin ilan edilmesinden ibaret olduğu görülecektir. 1211 sayılı Kanun'un "KISIM III- Banka Personeline Ait Hükümler" kısmında ise Resmi Gazete'de yayına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Banka'nın Memurlar Yönetmeliği'nin Resmi Gazete'de yayınlanma zorunluluğu bulunmadığına ilişkin müstakil bir dava kararı mevcut ise de aksi yönde olan ve bulgumuzda da ifade edilen pek çok Danıştay Dairesi ve Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurul kararı mevcuttur. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Memurları Yönetmeliğinin tüm kamu personelini kapsayan bir yönetmelik olmadığı yönündeki savunma ise, sadece çalışanları ilgilendiren hükümler için geçerli olabilir ise de bulgumuz personelle ilgili olarak, işe alım başta olmak üzere pek çok farklı alanda yapılan değişik düzenlemelere yöneliktir ve bu hususlar kamuyu ilgilendirmektedir.

BULGU 4:

Personelin Bankaya Alımını, Yükselmeyi ve Nakli Düzenleyen Mevzuatın Yönetmelik Şeklinde Yapılmaması

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası memurlarının Bankaya alımları, yükselmeleri, nakilleri ve diğer atamalarıyla ilgili hususların mevzuatta yer almayan bir usul olan ilke kararı şeklinde düzenlenip Resmi Gazete’de yayımlanmadığı tespit edilmiştir.

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nun “Personel statüsü” başlıklı 32 nci maddesinde; *“Banka personeli, Bankanın memurları ile Banknot Matbaası işçilerinden terekküp eder. (Banka memuru) deyimi, Banka hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde, devamlı vazife görmek üzere atanan kişileri ifade eder. Banka personeli, bu kanun ile Banka Meclisince düzenlenecek statü hükümlerine tabidir...”* hükmü mevcuttur.

Bu hükme göre, Banka memuru, 1211 sayılı Kanun ile Banka Meclisi tarafından düzenlenecek statü hükümlerine tabidir. Personelin statüsüne ilişkin bir diğer düzenleme de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi Esas Mukavelesi’nin 32 inci maddesinde yer almaktadır. Bu maddeye göre de *“Banka personeli, Banka Kanunu ile Banka Meclisince düzenlenecek yönetmelik hükümlerine tabidir.”*

Banka’daki en üst düzeyde iki düzenleme olan Kanun ve Esas Mukavele birlikte değerlendirildiğinde, Banka personelinin işe alım, atama, yükselme, nakil ve özlük haklarının Banka Meclisi tarafından düzenlenecek yönetmelikte yer alması gerektiği açıktır.

Ancak uygulamada, işe alım, yükselme, nakil ve diğer atamaların, hukuki statüsü net olmayan “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Memurları Atama İlkeleri” ile düzenlendiği görülmektedir. İşe alım, yükselme ve nakil hususları personele ilişkin en temel hususlardır. Bu nedenle, personelin haklarının güvence altına alınması amacıyla, bu hususların yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmüştür. Bu yönetmeliklerin ise; 3011 sayılı Kanun gereği Resmi Gazete’de yayımlanma zorunluluğu bulunmaktadır ki; bu zorunluluk da Banka memurlarının statülerinin güvencesini pekiştirmektedir. Buna rağmen bahsi geçen konular “atama ilkeleri” şeklinde düzenlenmiştir. “Atama ilkeleri” gerek 1211 sayılı Kanun’da gerek Banka Esas Mukavelesi’nde yeri olmayan normlar hiyerarşisindeki yeri muğlak bir düzenlemedir.

Yukarıda yer alan nedenlerle, Banka memurlarının işe alım, yükselme ve nakille ilgili konuların İlke Kararı şeklinde değil, yönetmelik olarak düzenlenmesi ve Resmi Gazete’de yayımlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: özetle; Banka Meclisinin, Bankanın idare, teşkilat ve hizmetleri ile personeline ilişkin olarak hazırlanan düzenlemelerin onaylanması ile görevli ve yetkili olduğu, söz konusu Atama İlkelerinin hukuki dayanağının 1211 sayılı Kanunun “*Banka personeli, bu Kanun ile Banka Meclisince düzenlenecek statü hükümlerine tabidir.*” hükmünü içeren 32 nci maddesinin oluşturduğu, bu konunun yönetmelikle düzenlenme zorunluluğu olmadığı, yargı kararlarında ve öğretide atama ilkeleri gibi diğer düzenleyici işlemlerin yönetmeliklerin hukuki rejimine tabi olacağı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak: Banka Meclisinin, Bankanın idare, teşkilat ve hizmetleri ile personeline ilişkin olarak hazırlanan düzenlemelerin onaylanması ile görevli ve yetkili olduğu, söz konusu Atama İlkelerinin hukuki dayanağının 1211 sayılı Kanunun “*Banka personeli, bu Kanun ile Banka Meclisince düzenlenecek statü hükümlerine tabidir.*” hükmünü içeren 32 nci maddesinin oluşturduğu, bu konunun yönetmelikle düzenlenme zorunluluğu olmadığı, ifade edilmişse de Banka uygulamalarında normlar hiyerarşisindeki yeri Kanun'dan sonra gelen Banka Esas Mukavelesinin 32 inci maddesine göre; *Banka personeli, Banka Kanunu ile Banka Meclisince düzenlenecek yönetmelik hükümlerine tabidir.*

Bir başka ifadeyle Kanun'la Banka Meclisine verilen düzenleme yetkisi, Banka Meclisi'nin ve Banka yönetiminin uymak zorunda olduğu, Esas Mukavele'de yönetmelik şeklinde somutlaştırılmıştır. Dolayısıyla; Kanun ile ifade edilen Banka Meclisi'nce düzenlenecek statü hükümleri, değiştirilmesi ancak Genel Kurul kararı ile mümkün olabilecek Esas Mukavele'de yönetmelik şekli ile sınırlandırılmıştır.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****31.12.2013 TARİHLİ BİLANÇO**

AKTİF	Türk Lirası	Yabancı Para	Toplam
1. Altın	-	42.850.276.179	42.850.276.179
2. Yabancı Para Banknotlar	-	3.754.572.450	3.754.572.450
3. Yurt Dışı Bankalar	-	232.627.024.034	232.627.024.034
4. Rezerv Dilimi Pozisyonu	-	370.973.363	370.973.363
5. Menkul Kıymetler	8.931.100.770	-	8.931.100.770
6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	39.081.965.985	-	39.081.965.985
7. Yurt İçi Bankalar	-	-	-
8. Krediler	-	13.329.215.092	13.329.215.092
9. İştirakler	-	587.726.743	587.726.743
10. SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü	-	3.524.139.144	3.524.139.144
11. Duran Varlıklar (Net)	641.032.223	-	641.032.223
12. Takipteki Alacaklar (Net)	-3.262.625.715	3.262.625.715	-
13. Ertelenmiş Vergi Varlığı	7.523.890	-	7.523.890
14. Değerleme Hesabı	-	-	-
15. Diğer Aktifler	1.089.829.912	3.912.170	1.093.742.082
TOPLAM	46.488.827.065	300.310.464.890	346.799.291.955
PASİF			
1. Tedavüldeki Banknotlar	74.814.589.728	-	74.814.589.728
2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	208.520.271	-	208.520.271
3. Mevduat	30.156.379.960	198.169.099.081	228.325.479.041
4. Yurt Dışı Bankalar	-	798.556	798.556
5. Rezerv Dilimi İmkamı	-	370.973.363	370.973.363
6. SDR Tahsisatı	-	3.524.139.144	3.524.139.144
7. Vergi Yükümlülüğü	938.151.930	-	938.151.930

8. Karşılıklar	371.225.865	-	371.225.865
9. Sermaye ve İhtiyat Akçesi	9.291.338.931	-	9.291.338.931
10. Değerleme Hesabı	22.164.507.125	-	22.164.507.125
11. Dönem Kârı	5.030.258.476	-	5.030.258.476
12. Diğer Pasifler	536.474.357	1.222.835.169	1.759.309.526
TOPLAM	143.511.446.643	203.287.845.312	346.799.291.955
NAZIM HESAPLAR			841.907.412.091

31.12.2013 TARİHLİ KÂR/ZARAR TABLOSU

NET FAİZ GELİRİ / GİDERİ	3.802.208.970
Faiz Geliri	4.389.412.092
Faiz Gideri	-587.203.122
NET KOMİSYON VE HİZMET GELİRİ / GİDERİ	337.170.813
Komisyon ve Hizmet Geliri	353.397.586
Komisyon ve Hizmet Gideri	-16.226.772
NET FAİZ DIŞI GELİR / GİDER	1.779.226.590
Faiz Dışı Gelir	5.520.358.878
Faiz Dışı Gider	-3.741.132.288
NET KÂR - ZARAR	5.918.606.373

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06100 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>